

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Császka György kalocsai érsek †.

Mult hét esütörtök-jén délután Budapesten meghalt Császka György kalocsai érsek. Benne az ország egyik legérdemesebb főpapját veszítettük el, aki szegény sorsból küzdött fel a főpapi székbe. Csendes, jószívü ember volt, aki számos iskolát alapított a Felvidéken, a mikor még szepesi püspök volt.

Az elhunyt érsek élettörténete röviden a következő:

Császka György 1826 december 4-én született Nyitra szerdahelyen. A teológiát, mint a Pázmáneum növendéke, Bécsben végezte s 1850 szeptember 21-én szentelték pappá az esztergomi egyházmegyében. Működését mint főgimnáziumi tanár kezdte meg. 1853-ban nagyszombati szentszéki jegyző s levéltáros, 1856-ban helynöki titkár, 1864-ben pedig primási iroda igazgató lett Esztergomban. Simor pri-

Császka György érsek †.

más 1870-ben kano-nokká, négy év mulva pedig szepesi püspökké nevezte ki.

Tizenhét esztendei szepesi püspöksége alatt áldásos volt a Felvidéken a magyarosodás és a közművelődés ügye. A többi közt Szepesolasziban leányárva-házat, Lőcsén leánynevelő-intézetet és nyolcosztályu felsőbb leányiskolát, Rózsahegyen leánynevelő intézetet, több községben magyar óvodát létesített. A szegény tanulók segítésére rendkívül sokat áldozott. A magyarosítás ügyének is buzgó munkása volt.

Mint a művészet lelkes barátja, számtalan nagybecsü műemléket mentett meg az elpusztulástól. A király sok jótéteményeért a valóságos belső titkos tanácsosiméltósággal, majd a vaskorona-rend első osztályával tüntette ki. Mint érsek is folytatta jótékony-ságát és műpártolását.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p a t. <<

Széttekintés.

Az elmúlt hét eseményei között vannak nagyjelentőségűek és vannak kis jelentőségűek, amelyek nagyok lehetnek. Először is itthon tekintsünk szét.

Berekesztették az országgyűlést. A képviselők hazamennek övéik körébe a munka után. De micsoda munka után? Azt nehéz elbírálni. Megszavaztak töméntelen milliókat a hadsereg felszerelésére, csekély milliókat a magyar gazdaság, kereskedelem és oktatásügyre. Megszavazták, de a nagy szárazság miatt pusztulunk, veszünk, hát honnan hajtják be azt a sok milliót, ha nincs, amit együnk?! Maholnap a drágaság miatt kiszűnk az országból valamennyien.

A nagy szárazság következtében megmozdult a kormány. Először is elzárta a takarmány-neműek kivitelét, hogy az országban természetett takarmányt ki ne vihessék. A behozatalt pedig megkönnyítette. Most aztán az van még hátra, hogy a kormány olcsó takarmányról gondoskodjék. Lehetőleg sok gyapotmagpogácsát és más távoltermő takarmányt szerezzen be, hogy azt hajókkal hozzák Fiuméba, onnan pedig csekély vasuti költséggel adják a takarmányinséges vidékek gazdáinak. A veszedelem ellen a gazdák is mozduljanak meg. Nagy a veszély, tehát tömörüljenek össze és együttesen vásároljanak takarmányt, mert így olcsóbb, a szállítás kevesebb és gazdaságosabb.

A külföldre tekintve, először is királyunk legifjabb dédunó ájáról, Erzsébet főhercegnő kis fiáról emlékezünk meg. A kis főherceget *Ferenc József* névre keresztelték a nagyapa beleegyezésével. A napokban találkozája is lesz királyunkna. A Marienbadban időző angol királylyal lesz találkozája. Mindenki azt szeretné tudni, hogy miről beszél a két uralkodó? . . . Nem valami szép mulatságról, az bizonyos, mert sok a baj világszerte, hát bizonyosan arról esik ott szó legtöbb.

Az európai fejedelmek hallgatva nézik a Kelet-Ázsiában folyó véres harcot. Az orosz hatalomnak ott megtört az ereje. Mult héten a roncsaiban eddig megmaradt orosz hajóhadat teljesen tönkretették a japánok. Ez nagy esemény.

A japán császár elrendelte, hogy Port-Artur augusztus hó 23-ára vegyék be. Erre azután óriási változás esett a harctéren. Az oroszokat bekerítő japán három hadtestből sokat vontak el, hogy Port-Artur teljes erővel támadják és bevegyék. Nálunk is furcsa szelek járnak. A háboru szele szinte hallatszik a levegőben. Készül valami . . . Az angolok hatvanhét hadihajót küldöttek a Földközi tengerre. Miért? . . . Azt nem lehet tudni! Az angol király találgat ad királyunknak és beszélnek ott. Miről? . . . Azt nem lehet tudni. Sok a baj benn az országban, künn a nagyvilágban, de úgy tetszik, mintha még nem volna elég, mintha még több volna készülöben . . .

P. T.

Orosz-japán háboru.

A császár azt a parancsot juttatta Ojama tábor-nagyhoz Jamagata marsall utján, engedje meg a semleges államokhoz tartozó asszonyoknak, gyermekeknek, papoknak, kereskedőknek és tisztéknek Port-Artur elhagyását és adasson nekik menedéket Dalniba. Felhatalmazta továbbá Ojamát arra, hogy más nem harcosokat is kibocsásson Port-Arturból, föltéve, hogy ezek nem befolyásolják a katonai műveleteket. Ugy szól a Jamagatától kiadott rendelet, hogy a császár emberszeretetből azt óhajtja, hogy a port-arturi nem harcosok megmeneküljenek a tüzzel-vassal előidézett pusztítástól.

A japán császár rendeletet adott a főparancsnoknak, engedje meg a nem katonáknak Port-Artur elhagyását, nevezetesen a külföldi diplomatáknak és tisztéknek, papoknak, nőknek és gyermekeknek. Ebből azt következtetik, hogy a japánok legközelebbre várják Port-Artur bevételét.

Az orosz hajóhad 10-én elhagyta Port-Artur, dél felé vette útját. Az egyesült japán hajóhad Port-Arturtól huszonöt tengeri mérföldnyire délkeletre megtámadta az orosz hajókat és keleti irányban üldözöbe vette azokat. Heves küzdelem fejlődött ki, mely délután egy órától naplementéig tartott. Ugy látszik, az oroszok erős veszteséget szenvedtek. Az ütközet vége felé tüzök lényegesen megcsappant és esatarendjük teljesen zürzavarba jutott. Az Aszkold, Novik és Pallada nevű cirkálóhajók, a Cezarevics csatahajó és néhány torpedónaszád-romboló déli irányba menekült. A többi hajó a japán torpedónaszádraj támadása után valószínűleg visszatért Port-Arturba.

A japán hajóhadat nem érte komoly baj. Összesen százhetven emberélet pusztult el.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és terménnytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszertint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménnytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kaimár Zs. és Társa különleges terménnytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürgőnyezim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VÁSÁRHELYEN.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A szárazság és a szövetkezetek.

A „Szövetkezés”-ben olvassuk a következő figyelemre méltó sorokat:

Milyen derék dolog lenne most, ha az egész ország sűrűn be lenne hálózva szövetkezetekkel, a melyek egymással érintkezésben állva, egységes szellemtől áthatva közreműködhetnek a rossz aratás és takarmányszükség káros következményeinek enyhítésén. Eleven tanulságokkal fog járni e tekintetben az 1904-ik esztendő.

Kétségtelen, hogy a takarmányhiány első sorban a kiscgazdákat fogja sújtani. Ezeknek van legkevésbé módjában máshonnet hozatni a takarmányt, mert csak a nagyban való szállítás fizeti ki magát. Ezek marhái vannak leginkább rászorulva a legelőkre és természetes kaszálókra, amelyek az idén legnagyobbreszt kopáran várják az őszi esőt.

A kölesönös kisegítésnek hatalmas eszköze volna most egy nagy szövetkezeti hálózat. Röviden megmondjuk, hogy miért.

Van az országnak elég számos pontja, ahol eső volt még jó idején. Ott tehát van takarmány is. Azonfelül ott van az erdők lombtakarmánya és réti szénája, legelője. Csakhogy igen nehéz kipuhatolni a kiscgazdának azt, hol találja ezeket a takarmánnyal rendelkező pontokat, azokat a helyeket, a honnan lombtakarmányt, erdei szénát hozathat, ahová marhát telelésre adhatja.

Igen könnyű volna a most bajos dolog, ha a takarmány fölött rendelkező községbeli szövetkezetek értesíthetnék a központi intézmény és a „Szövetkezés” útján a testvér szövetkezeteket, hogy náluk van takarmány, ilyen meg ilyen áron kapható. Hozassanak a hitel- vagy fogyasztási szövetkezetek tagjaik számára. Azt is hírül lehetne adni a közép-pont útján, hogy melyik községben van takarmányra szükség. Így azután termelő termelővel érintkezhetnek és a szövetkezetek útján szépen le lehetne bonyolítani a takarmányforgalmat sok gazda javára. Sajnos, még nincs nálunk ilyen szövetkezeti hálózat, nincs ennyire kifejlődve a szövetkezeti tevékenységi érzék. Még is adjuk az árát.

Mert már felébredt a spekuláció. Az inség rovására nálunk nem szégyen üzérkedni. Már üzérkednek is. Ugy tudjuk, hogy kiszimatolták már egyes üzérek és ügynökök, hogy hol lehet az országban takarmányt kapni. Siettek is lefoglalni. Az eredmény már ma kétségbeejtő. Még pár nap előtt egy

pestvármegyei községben, ahol csodálatosképen bő takarmánytermés volt, 7 koronáért lehetett egy mázsa szénát venni. A hét elején már 10 koronára szökött az ár s azóta persze még feljebb.

Valóban nem segít ebben az időben más, mint az önzésnek keresztény szeretettel való mérséklése. Az, ha azok a községek, amelyekben fölös takarmány van, nem adják el üzérnek, de megvárják, míg a kormány vagy szükölködő gazdatársaik kériktőlük a takarmányt. Így is két-háromszoros árt kaphatnak és legalább megakadályozzák, hogy a szerencsétlenségen élőködők kiszipolyozzák gazdatársaikat.

Gondoljunk rá, micsoda uzsoráskodás fog megint végbemenni ebben az országban. Hogy fog kelleni száz és százezer gazdának véres verejtékével megfizetni az üzérek busás nyereségét. Gondoljuk meg, hogy mindenki, aki üzérnek ad el takarmányt, bünössé válik ebben a fosztogatásban, amely az elé a szomorú kérdés elé állít sok ezer gazdát, hogy marháját, életfentartó fő eszközét adja-e el, vagy megvegye a rettenetesen felesigázott áru takarmányt.

Azt hisszük, meglevő szövetkezeti hálózatunk is sokat tehetne ennek a kínos állapotnak enyhítésére. Ha akár a kormánynak, akár egymásnak bejelentenek, hogy van a községben eladó takarmány, gazdák részére. Legalább meg kell kísértetni.

Magunk részéről figyelmébe ajánljuk minden gondolkozó embernek ez esztendő tanulságait. Ujabb és újabb erősségekkel fogják támogatni azt a régi igazságot, hogy az ország népe a kizsákmányolástól legsikeresebben szövetkezeti uton védekezhetik s a szövetkezetek adják a legjobb védelmet a gazdasági élet kedvezőtlen fordulatai ellen.

A „Hangya” kongresszusa. A Hangya kötelékébe tartozó fogyasztási szövetkezetek szeptember 9-én tartják meg a szokásos évi kongresszusukat. Az ideinek különös érdekességet kölesönöz az, hogy közvetlen a nemzetközi szövetkezeti kongresszus után folyik le. Sok szövetkezet-barátot fog vonzani a fővárosba az, hogy a szövetkezeti kiállítást megtekintsék, a nemzetközi kongresszus tanácskozásait végig hallgassák és mintegy befejezőül a Hangya által rendezett ünnepélyen részt vegyenek. Ezt az idén a kerepesi-uti Uránia Színházban tartják meg. A napirend első pontja *Károlyi Sándor* grófnak elnöki megnyitója. Ezután *Dömötör László* dr. fővárosi ügyvéd, a nemrég megjelent Nagy Ferencz-féle szövetkezeti törvényjavaslatot fogja bíráló tárgyává tenni. *Szilassy Zoltán*: „A fogyasztási szövetkezetek szerepe a kiscgazdák termékeinek értékesítése körül” címen tart előadást, mely után *Balogh Elemér*, a *Hangya* igazgatója ismerteti vetített képekkel a hazai és külföldi fogyasztási szövetkezeteket.

Az „ARATÁSI és CSÉPLÉSI ÁRJEGYZÉKÜNKET”

a t. cz. gazdaközönség figyelmébe ajánljuk

s azt kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük

==== Szüreti és borgazdasági árjegyzékünk nyomás alatt van =====

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 31. szám.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Aki a börtönbe vágyakozik. Veszedelmes embert tartóztatott le minap a rendőrség, az illető legőszintébb — öröme. Az őrszem ugyanis a Kossuth Lajos-utcában egy gyanusan viselkedő embert szólított fel igazolásra, akitől kielégítő választ nem kapván, bevitte a IV. ker. kapitányságra. Itt kiderült, hogy a gyanus ember Strausz József, váci születésű, 45 éves kéményseprő, aki e hónap 4-én került ki a fegyházból, ahol három esztendő tült erkölestelen üzelmek miatt. Megelőzőleg már hét esztendőt tült gyujtogatás miatt. A fegyházviselt ember mindezt elmondotta, de bevallotta azt is, hogy a fegyházból való kiszabadulása után a Törökhegy-dülő és a vasut között egy váci ügyvéd birtokán felgyujtott négy kazalt. A szőlőhegyekről nézte a tüzet.

— Nem öröm a gyujtogatás — mondotta — hanem visszaakrok kerülni a fegyházba. Nincs mit keresnem ebben a világban!

Ezután elbeszélte, hogy szerencsétlen volt a házassága és e miatt lett elkeseredett. A rendőrség letartóztatta.

Becsületsértés a falu bikája miatt. A zsámbéki előljáróság Tafener Márton esküdtet bizta meg, hogy a község számára jó fajta magyar bikát vegyen. Az esküdt bejárta a vidéket s oly bikát hozott haza, hogy csodájára járt a falu népe. Csak Szauter József, Tafener esküdt ellensége nem volt megelégedve a vásárral, aki miután szakértő szemekkel végig mustrálta az állatot, azt igen kicsinynek találta.

— Nem magyar fajta bika ez — mondá gunyosan. — Tafener ezt a macskát biztosan a pesti arénából vásárolta a bikaviadatok után. Ugy látszik, Tafener a község pénzén nagyokat ihatott, mikor ezt a silány jószágot megvette.

Tafenernek tudomására hozták haragosa eme sértő nyilatkozatát s nyomban feljelentette becsületsértésért. A pestvidéki járásbiróság a megtartott tárgyaláson Szautert felmentette a becsületsértés vádjá alól, mert Tafener mikor a bikát vásárolta, napidíjat kapott a községtől s így természetes, hogy a esárdában elfogyasztott ital árát a község pénzből fizette ki. A pestvidéki büntető törvényszék felelőviteli bírósága is jóváhagyta az első bíróság ítéletét.

• MI UJSÁG? •

Királyok találkozója. Kedden volt a találkozója Edvárd angol király és szeretett királyunknak Marienbadban. A két uralkodó szeretettel megölelte és megcsókolta egymást. Az angol király uralkodása óta már másodszor találkozik királyunkkal, ami a két ország belső jó barátságát jelenti.

Szent István napján. Szent István napja, első nemzeti ünnepünk, most éppen szombatra esik és így kettős ünnepünk van. Budavárában ünnepi körmenetben szolozsmák éneklése közben hordozzák körül a szent Jobbot, a magyar nemzet ezen ereklyéjét. A szent jobb, mely egy évezred elmúlása után is esudálatosképpen épségben maradt. Vallásos buzgalommal övezi körül ezt a drága ereklyéjét a magyar nép Szent István ünnepén. Es zeng a régi ének százezrek ajakán:

*„Jövel István király
Téged magyar kíván...”*

A nagy tüzoltógyűlés. A héten folyt le a nagy tüzoltógyűlés, vagy amint mondják — kongresszus. A tüzoltók sokan jöttek össze Európa minden államaiból, de a magyar székesfőváros is kitett magáért. Szépen fogadta a vendégeket, úgy a külföldieket, mint a vidékről jöveket. A nagygyűlés a tervezett rendben folyt le és a bemutatott próbák is remekül sikerültek.

Az új tizkoronás bankjegyek. A most forgalomban levő tizkoronások ellen annyi panasz hangzott el, hogy az osztrák-magyar bank elhatározta azok helyett új, tartósabb bankjegyeket bocsátani ki. Az új bankjegyek már ez év november vagy december havában kerülnék forgalomba.

Malommunkások bérmozgalma. A fővárosi összes malmok munkásai igazgatóságaiknak előterjesztést nyujtottak át, amelyre szombatig kedvező választ várnak, különben vasárnapi gyűlésükön kimondják az általános sztrájkot. Ez volna az első nagyobb szabásu mozgalma a budapesti malommunkásoknak s egyuttal egyike a legnagyobb sztrájkoknak, amelyek Magyarországon játszódtak le. A munkások memorandumuma két részből áll: a fehér molnárok és a fekete molnárok követeléseiből. A fehér molnárok követelése 20—38 korona hetibér, vasárnapi munka-

Rovar és husrostos

„Orpington“ melasse baromfi abraktakarmány felülmul és pótol — minden más takarmányt tartalmaz: **melasset** (20% cukortartalommal), **buzakorpát, tengeri darát, kendermag pogácsát, foszforsavas meszet, rovar és husrostokat.** **Ára 10 korona 50 kilogrammonként.** Előnyei: **feltűnő gyors hizás, korai tojóképeség, kitűnő husképzés, szaporodó tollasodás, feltétlen súlyszaporulat minden más takarmányozással szemben.**

Erőtakarmánygyár Részvénytársaság Igazgatósága.

Gyárak: Budapest, Hatvan, Tótmegyer. Központi iroda: Budapest, IX., Üllői-ut 117. (Telefon 51—32.)

szünet, a napi munka reggel hat órától este hat óráig tartson, a kapunál való megmotoszás eltörlése. A fekete molnárok majdnem ugyanezt kérik, csak hogy ők még a napszámos-munka eltörlését is követelik. A malmok most raktározzák be az új búzát, most kezdődnek a legnagyobb munka s ezért igen érzékenyen érinti őket a munkások bérmozgalma.

A román királyi pár utja. Károly román király és Erzsébet királyné multhéten Bukarestből Bécsbe utaztak, hogy onnan a király Gasteinba, a királyné Neuwiedbe továbbutazzék.

Halál a kutban. Lőcséről írják, hogy a szepesmegyei Strázsa községben, Müller András gazdember kiapadt kutját akarta mélyíteni. A mint a kiszáradt kutba leereszkedett, egyszerre elvesztette az eszméletét s a kutban kifejlődött meszes gázok megölték. — Hajduböszörményből írják, hogy a böszörményi vasuti állomáson a tisztviselők vezetésével megvizsgálták azt a kutat, amely a gépeknek vízzel való ellátására szolgál és a mely deszkabóddal van körülvéve. A lakatos, aki a kutban levő csöveket igazította, a kutat fedő deszkákat nem rakta le. Este, mikor a vonat bejött, Kovács István vasuti munkást beküldték, hogy ott valami dolgot végezzen. Kovács a nagy sietségben nem vette észre, hogy a kut nincs befedve és belerohant a mély kutba és ott a csövek és gerendák között annyira összezörte magát, hogy mire kihúzták, meghalt.

Olasz területen elfogott közöshadseregbeli tisztek. Triesztből jelentik, hogy *Vicejoza* mellett egy olasz alpesi vadászőrző elfogott négy közöshadseregbeli tisztet és két altisztet, akik egy olasz pénzügyőr figyelmeztetése ellenére átlépték az olasz határt. Az elfogottakat a határon szabadon bocsátották.

Az olasz vasutasok mozgalma. Milanóból jelentik, hogy az olaszországi összes vasuti alkalmazottak közös elhatározás alapján emlékiratot nyújtottak át a Milanóban, Firenzében, Rómában, Nápolyban és Palermóban székelő igazgatóságoknak, amelyben nagyarányú fizetésjavítást követelnek. *Ez a fizetésjavítás 76 millió lirára rugna* és így alig képzelhető, hogy a vasutigazgatóságok az alkalmazottak követeléseit teljesítsék. Minthogy az emlékiratban azt kérik, hogy *tíz napon belül* kérnek választ, a sztrájk elkerülhetetlennek látszik. Lám a mi vasutasaink milyen különb emberek. Nem kívántak ilyen lehetlenséget.

Tallian miniszter fia öngyilkos. Tallian Béla földművelésügyi minisztert súlyos csapás érte. Tizennyolc éves fia: *Andor*, Lipiken löfgyverrel lett öngyilkos. Tallian Andor legelősebb fia volt a miniszternek. A magas, barna, erőteljes külsejű fiatalember a Ludovika Akadémiának volt tehetséges növendéke. Már régebb idő óta betegeskedett, tavasszal az állapota jobbra fordult, de mégis ezelőtt négy héttel Lipikre utazott, hogy bajából magát végképp kigyógyítsa. Elkeseredése egy öntudatlan pillanatában követhette el végzetes tettet.

A cárnének fia született. Az orosz cárnak, akit a kelet-ázsiai harcok szerencsétlen eseményei és a belső forradalom borzalmas kitörései buskomorra tettek, családi öröme van: felesége, Alexandra cárné, mint Pétervárról írják, fiugyermeknek adott életet, Tízéves házasságuk alatt eddig négy leánykájuk született: Olga, Tatjana, Mária és Anasztázia hercegnők s így most annál nagyobb az örömük, hogy végre fia következett a sorban, mert már nem is reménylették ezt. A trónöröklés rendje ezzel megváltozott; eddig a cár tíz évvel fiatalabb öcsese, Mihály nagyherceg volt a trón vármányosa, míg most az újszülött foglalja el a helyét. — Pétervári távirat szerint az orosz trónörökös délután egy óra 30 perckor született a Peterhof közelében lévő Alexandra-kastélyban. A trónörökös az Alexius nevet kapta. A cárné és a gyermek állapota kielégítő. A lakosság öröme leirhatatlan.

Nagy-Salló leégett. Nagy-Salló bars megyei mezővárosban a minap ismételt nagy tűz volt, amely csaknem az egész várost elpusztította. Első ízben huszonhat ház égett le. Augusztus 10-én egy szalmával fődött ház gyuladt ki s a nagy szélben rövid idő alatt kétszázhetvennégy ház pusztult el. Csak néhány ház maradt épen s a hajléktalanul maradt lakosság azokba menekült. Csütörtök este a városnak épen maradt részében támadt tűz s rövid idő alatt elhamvasztotta azt a néhány házat is, a mely megmaradt. A kár óriási. Szigorú vizsgálat indult meg, mert valószínűnek látszik, hogy a tömeges tüzeseteket gyújtogató okozta.

Szerbiát megyékre osztják. Érdekes hírt jelentenek Belgrádból. Eszerint a szerb belügyminiszter elhatározta, hogy javaslatot terjeszt a szkupstina elé Szerbiának megyékre való beosztásáról. Érdekes az is, hogy a megyei beosztásban egészen a magyar vármegye-rendszert követik, a mely nálunk kilencszázéves multjával mindenkor a nemzeti erő szolgálatában állott.

Ég az ecsedi láp. A mult év októberében Börvely szatmármegyei község közelében, Nagykarolytól északra kigyuladt a kiszáritott ecsedi láp rothadt növényi részekből álló termékeny talaja s hetekig égett a nélkül, hogy a veszedelemnek gátat lehetett volna vetni. A kormány Böles Gyula belügyminiszteri osztálytanácsost küldte ki a fenyegetett vidékre s csak úgy sikerült a földalatti tűz továbbterjedésének útját állani, hogy körülárkolták az egész, sok négyzetkilométerre terjedő égő területet. Most azt jelentik Szatmárról, hogy az ecsedi lápon ismeretlen okból ismét tűz támadt s a száraz föld nagy területen ég. A környékbeli lakosság esendörök segítségével oltja a tüzet, de eddig eredménytelenül. Miként a mult esztendőben, most is nagy veszedelem fenyegeti a kiszáradt lápon épült tanyákat és gazdasági épületeket, sőt a nagy szárazság következtében a veszedelem még nagyobb, mint tavaly.

Élelmi szerek értékesítését
eszközik az előírt %
mellett. Fevilágosítást és
csomagolási utasítást ingyen
nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
v. elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad:
Husneműket, füstölt
ust, vadakat, szárnyaso-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vajat, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb

• GAZDASÁGI DOLGOK •

Lombtakarmánykészítés.

Az idei valóban mostoha év ugyancsak próbára fogja tenni azt a gazdát, aki nem akarja állatállományát elvesztegetni. Azon módzatok között, amelyeket állatállományunk megmentése végett igénybe kell vennünk, nem utolsó helyet foglal el a lombtakarmány készítése sem. Valóban minden gazdának legsürgősebb feladata most annyi lombtakarmányt készíteni, amennyit csak képes, mert ha nem is bírnak az ilyen takarmányok valami nagy táperővel, de egészen alkalmasak arra, hogy állatállományunkat a végpusztulástól általuk megmentjük. Lombtakarmány készítésére legalkalmasabb anyagot a *fűzfélék* szolgáltatnak, ezek között is a *raketya-fűz*. Alkalmas azután a *tölgy*, a *szőlő*; kevésbé jó a *bükk*, az *éger*, nem alkalmas az *ákác*.

Természetesen *csakis az idej hajtások* használhatók fel; ha ezek bővében vannak, akkor csak felét vágassuk le az idej hajtás hosszának, mert minél kevésbé van elfásulva, annál értékesebb; ha azonban nagyon szűken állunk takarmány dolgában s kicsiny a rendelkezésünkre álló faanyag, úgy az egész idej hajtást levághathatjuk. A levágott hajtásokat apró kékébe kötjük lazán, nehogy a nagy és szorosra kötött kève belseje ne száradjon meg. A kévét azután lehetőleg napon, gyorsan szárítsuk, mert ilyen módon zölden marad megszáritott állapotában is s így az állat nemesak szivesebben eszi, de több tápérték is van benne. A szárítást legjobb úgy eszközölni, hogy a kévét felállítjuk, avagy hármát-négyet laza gulákba rakunk, miként a katonák fegyvereiket. A teljes kiszáradás előtt, amikor tehát a levelek meg nem töredeznek, apróbb boglyákba rakva szalmával betakarjuk, különösen ha esőtől kell tartanunk. Itt azután teljesen megszárad s padlásokon vagy kazlakban is eltartható.

A lomb juhok részére képez legmegfelelőbb takarmányt. Részükre a kékék felbontandók s vagy a földre vagy rácsokba széttergetendők. Ezek apróra lerágják a héját is s az el nem fásult részeket is. Szarvasmarhák részére jobb — ha csak lehet — megszeckázni s füllesztve vagy gőzölve feletetni. Különösen utóbbi eljárás mellett a fásrészek meg lehetőséggel megpuhulnak s a szarvasmarha által szivesebben fogyasztatnak s jobban is kihasználtnak. Szeckázni természetesen csak olyan lombtakarmányt

lehet, amely nincs nagyon elfásulva s az ilyen is leginkább csak akkor, ha járgány vagy gőz hajtja a szeckázót. Azt sem szabad elfeledni, hogy a kések éle hamar fog tompulni. A szőlővenyigék alkalmasak füllesztésre is, amelytől a füllesztett takarmány kellemes savanykás szagot kap, míg a többi inkább gőzölésre alkalmas. Ha szárazan adjuk a szarvasmarha elébe, éppen csak leveleit rágja le.

Természetesen a lombtakarmány nem alkalmas arra, hogy kizárólag azzal teletessük ki akár juh-, akár szarvasmarhaállományunkat. A juhoknak is szükséges emellett egyéb takarmányokat is adni, úgy a szarvasmarhának is. Utóbbi részére mennél jobban el tudjuk burkolni a lombtakarmányt, vagyis mennél jobban összekeverjük azt polyvával, szalmaszeckával, répával — ha ugyan van az országnak olyan része, ahol az idén répa is lesz — annál jobban fogja azt a szarvasmarha értékesíteni.

Csak gyűjtsünk minél több lombtakarmányt.

— csy.

Nádültetés.

Nádat legkönnyebb dugványozás útján létesíteni, a nád gyöktörzseinek elültetésével, melyeket valamely régi nádasból kell beszerezni. Hogy a tél fagyja az első évben a zsenge nádültetvényekben kárt ne tegyen, legcélszerűbb már a nyár elején ültetni, amikor is a vén nádbozótok új hajtásait használjuk fel dugványozásra.

Ha annak a területnek a vizállása, melyen az új nádat létesíteni akarjuk, nem nagy, akkor az egész terület beültethető; ellenkező esetben csak a könnyebben megközelíthető partot ültetjük be, ahonnan azután a dugványozott nád egynéhány év alatt belepi az egész mocsaras területet gyöktörzsei útján.

A dugványozást négyes kötésben végezhetjük oly módon, hogy 50—60 cm-es kötésben ültetőfával ferdén lyukakat furunk s ebbe egy-egy gyöktörzsdarabot teszünk, melyet egy kampós ágdarabbal le-szorítunk, nehogy a víz hullámozása kiemelje helyük-ből. A kiültetett gyöktörzs csakhamar megered és folyton terjeszkedve mindég több és több nádesomót létesít, minek arányában a nádhajtások is mindég sűrűbbek lesznek. 3—4 év alatt az új nádas már teljes termést adhat, melynek további fentartásáról gondoskodni nem kell.

Mételyes széna.

Egyik gazdatársunk azt kérdezte, hogy a mételyes legelőről lekerülő széna megmételyezheti-e az állatot? A felelet érdekességénél fogva jó, ha minél szélesebb körben jut tudomásra, azért azt alább közöljük:

A legjobb minőségű háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya”, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

A mételyes legelőről származó száraz széna utján történhetik fertőzés, mindenesetre kevésbé veszedelmes azonban az ilyen helyről eredő száraz takarmány, mint a friss. A mételyálcák fejlődésüknek bizonyos fokán (Cercaria) betokozódnak a növények alsó levelein és száran, amennyiben a bélesatornájuk mellett lévő mirigy segítségével chitinszerű anyagot választanak ki, amely egész testüket beborítja és csak a juh vagy szarvasmarha emésztő csatornájában oldódik fel. Ez a tok megvédheti a kiszáradás ellen a benne lévő fejletlen mételyt, amikor azután kifejlődhetik belőle az ivarérett féreg. Így magyarázhatók azok a ritka esetek, mikor az istállózás idején, tehát már a késő ősszel vagy télen történik a fertőzés.

R. I. dr.

Lóhere őszi vetése. A lóherének őszi vetése bizonytalan; különösen bizonytalanak kell tekinteni a kötött, szikes, vizes altalaju földön, mely tavasszal rendszeren oly nedves, hogy legtöbbször csak május vége felé munkálható meg. Ilyen talajon a vörös lóhere helyett sokkal megfelelőbb a koreshere (Trifolium hybridum), mely éppen a hosszabb ideig nedvesen fekvő talajok növénye. Ezt el lehetne vetni még most ősszel, legkésőbb szeptember közepéig (ha az időjárás megengedi), hogy így a tél beállta előtt megerősödjön, kellően kifejlett állapotban menjen neki a télnek. Tekintettel a koreshere apró magjára, kat. holdankint 10–12 kg. bőven elegendő, melyet védőnövény nélkül kell elvetni úgy, a hogy a vörösheret szokás.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépjármű-
vezérnöksége

Mezőgazdak különös figyelmébe!

EGYETEMES ACZÉLEKÉK.

Tiszta acéltanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczel-ekéfej.
Pánczelaczel-kormánylemez.
Magasított aczel kefej.
Porvédő kerekek.
Aczel gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmúlja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélczím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Sürgőnyczim: „AGRARIA“ Budapest.

• MULATTATÓ •

Szent István napján.

Csend és béke legyen a földön, az égben,
Vesszen aki zavar, nyugodt legyen minden.
Te is vig muzsám ma hagyj engem magamra —
Háborítlan szálljon imám a magasba.
Mert nagy ünnep van ma a mi szép hazánkban;
Melyen büszke fővel részt vegyünk mindnyájan,
Szívünkben imával, áldással ajkunkon;
Mely mint az égi nap jóságot árasszon.

Szent István királyunk, magyarok védszentje!
Hozzád szölok én fel, búsan keseregve:
Röpíts egy fény sugarat! rázd fel a te néped!
Sujtsad szent jobboldal, kik ártnak e népnek.
Hogy megértsük végre dicső szellemedet;
Mely ezer év óta őrzi e nemzetet,
Hiszen ideje vón, hogy már egyszer végre;
A mi szép hazánkknak boldog legyen népe.

Szent István királyunk, magyarok védszentje!
A mi szép hazánkknak ezeréves öre:
Jövel közénk, hozzánk, mutass rá az üdvre,
Hogy közöny oszoljon, mely leszált e népre.
Hiszem — a lelkünkbe ha te öntesz hitet,
Ura ez országnak más sohasem lehet!
Bármint verjen a kény, vagy a sors haragja!
Ezer büszke romján állni fog a haza.

Fel hát honfitársak! Fényes ünnep van ma!
Dicsőségünk napját minden nemzet lássa;
Szívünk, hangunk, lelkünk tüzes napfény legyen!
Melyből a szeretet vulkántüze égjen.
Földről, fel a mennybe! Égbe az Istenhez!
Áldást, üdvöt kérni e dicső ünnephez,
Hogy István királyunk, ki ül az Ur jobbján;
Örömmel tekintsen végig e szép hazán.

Kisfalvi Ferenc.

HOGY LETT A SZÉKELYBŐL GÓBÉ?

— Regényes mese az Apaffiak idejéből. — (34)

A „Független Ujság“ részére írta: Péterfy Tamás.

Amint egyedül volt a fejedelem, ismét olvasni
kezdé a levelet:

„Hónapok előtt a tatárok törtek a fejedelem élete
ellen — elég korán tudósítottalak A viszonyok ma sem
változtak meg, mert a törököktől vagy kiszemelve, hogy
kézre kerítsenek. Azok vadak, de hozzád képest gyöngék
valának! Ezek jóval erősebbek, vitézebbek is, de te tudom
nem rettensz meg tőlük Kemény János.

Azonban van egyéb, amitől félned kell, amitől
remegni fogsz... és az én vagyok! A tatár távol volt
tőled, a török nem érhet el tégedet, de az én boszuló
karom ott sujt rád ahol nem is gondoltod!

Légy készen tehát minden percben, ha átlépted Erdélyország határát. A gyöngye nő szövetkezett a boszúval. Haragja nagy s neked kétes rajtam a győzelmed! Akkor támadlak meg, amikor nem gondolod, ott számolok el veled, ahol nem sejtéd. Isten most nem veled, hanem a gyöngye bel, — velem van! Annyi évek után meg fogom kapni elégtételemet, ha elbukni látlak! De nem egyidőre, — hanem örökre! Az elmúlt idők nagyon zajosak voltak! Harminc éves zaj és moraj után illő, hogy a bevégezés robajjal, csattanással történjék!

Mi találkozni fogunk! Bizonyosan találkozni fogunk, mint a terhes sötét fellegek, és a végső csattanás, az felséges lesz, melyben elszámolunk!

*Erdős Anna,
a szőlősi boszorkány.*

A fejedelem megrázkódott. Félelem fogta el, de nem akart engedni ennek a hivatlan — ismeretlen vendégnek. Parancsolni és mindenképp felett parancsolni óhajtott gyöngeségének, uralkodni akart önmagán... és nem bírta teljesen helyreállítani nyugalalmát.

Minduntalan eszébe jutottak a boszorkány ezelőtti véghez vitt esoda üzelmei: mikor évekig volt eseléd udvarában és nem bírta fölismerni! mikor a vad tatároknál meglátogatta fogságában s fenyegetve távozott el tőle: mikor a fiától elvette a tatár kincseket és egy egész falut bujtogatott fel ellene: legutóbb a néma hirhozót szöktette meg és kirabolta

a huszti várat!... de a fejedelem, Kemény János ellen nem akart semmit!...

Most szembezáll vele... számot kér a multban már-már elfelejtett ballépéséért!... Milyen lesz az elszámolás?...

Megborzadt tőle a nagy ember... Erős akart lenni, de nem tudott. Parancsolni akart és tehetetlen volt magával. S már ekkor mutatkoztak rajta a zavartság jelei...

Feleségét nem merte magával vinni. Dobravicán hagyta s elbucuzott tőle, mintha örökre válnának. Környezetében minden intézkedése nagy feltűnést keltett, mert azok mindenik ellenkezője volt a nagy fejedelem ezelőtti tetteinek.

Zavartsága, szórakozottsága meglepte minden ismerősét. Csodálkozva sutogtak róla mindenfelé...

A fia Simon pedig sok ilyen gyöngeségekben követte atyját.

XII. FEJEZET. Tessék egyből választani.

A becsületes Apaffi Mihály fejedelemnek rövid idő alatt igen szűk helyre kellett összehuzódnia. Kemény János nagy sereggel közeledett Medgyes gyöngye falai alá és a fejedelem mellé rendelt oláh-honi katonák ott hagyták, tömegesen szöktek meg Apaffi táborából. Ezeket látva, tanácsosabbnak tartá Apaffi Mihály uram Segesvárra vonulni. De ott nem engedték be ő kigyelmét a belső várba! Hát csak

A kis kotnyelesek.

A kis időjós.

meghuzódott a külső falak mögé is szükségből s összevonta a védelmére megmaradt kiesi sereget.

Január 16-ára virradólag egy cigánynőt jelentettek a fejedelemnek. Apaffi uram idegenkedett szóba állani azzal a Faraó maradékával, de a cigánynő nem tágitott. Másodszor, harmadszor is beüzent a jámbor Apaffinak, míg végre, mint hirhozót, ki csak a fejedelem előtt beszélhet, — beengedték.

A beboesájtott magas, csontos, sovány cigánynőt az első pillanatra felismerhetjük. Ő volt: Pityóka Rózsi, a szállósi híres boszorkány. Mikor a hallgatózó füleket eltávolította Apaffi uram, a cigánynő is megszólalt:

— Nem ismer ugyé kigyelmed, Apaffi uram? — kezdé jó ropogós magyarsággal a beszédet, amiről könnyen megtudható a fejedelem, hogy nem cigánynyal, de kémmel van dolga.

— Az... az... hát... te nem cigánynő volnál?

— Megtudja később kigyelmed, ne találgassuk! Jó hirt hoztam és egy levelet... — folytatá suttogásra fogva a beszédet.

— Kitől?

— Nevessen kigyelmed! szerencséje legyen és lesz! Hadd keressem elő a levelet! — és kutatni kezdett rongyos öltözékében.

— Szerencsés volnék?

— Bizony használt házának a nótás bivaly! jó volt azt megvenni!

— Hát azt honnan tudod?... Ki vagy te ördögös — angyal?... — és mosolyogni akart Apaffi uram, de nem mert. Nem tudta, kivel beszél, még akkor sem.

— Jól ismerjük mi egymást, a mikor szükség, hogy ismerjük! Itt a levél!

Apaffi uram mielőtt feltörné, keményen reátekint a cigánynőre.

— Nem Kemény Jánostól hozod?!...

— Talán fél tőle kigyelmed? — kérdezi incselkedve a sovány csontos cigánynő.

— Az... az ő levélét nem bontom fel! — mentegetőzött Apaffi, mintha csakugyan rettegne felbontani.

— Bátran feltörheti a peesétjét, ha mondom! Hogy fél tőle, hahaha! — s nevetett jóízűen a cigánynő.

— De te Kemény-párti vagy!

— Persze, hogy az!... incselkedett vele Rózsi.

— ... Akkor elmehetsz a leveleddel! én nem akarom látni! sem olvasni!... — szabadkozott a jámbor fejedelem s visszanyújtotta Rózsinak a levelet.

— Milyen félénk lett kigyelmed, hogy megfélősödött?! No hát felbontom én! — és szemfényvesztő gyorsaságával feltörte a levelet, melyből egy török írás esett ki.

— Ez török írás!... szólt a fejedelem.

— Jó hogy meg nem marta kigyelmedet ez a darabka papír! Hiszen nálam nélkül nem volna most fejedelem és mégsem akar megismerni.

— ... Te vagy Rózsi?!

— Most boszorkány személyemben vagyok. Ne öleljen át kigyelmed!...

— Te... te ördögös jó lélek!... — hízelt Apaffi Mihály uram a boszorkány vállait szorongatva.

— Kucsug basa köszönti kigyelmedet.

— Ha nem lennél olyan csunya feketére mázolja, még össze-vissza csókolnálak te... te!... Jön a segedelem valahonnan?

— Utban van.

— Az én kérelmemre jön. Irtam neki.

— És az Ali basa parancsára! — vágott vissza a cigánynénak öltözött Pityóka Rózsi, — a nagyvezér parancsára, mert voltam nála!

— Édes jó ördögöm!

— Ne dicsérjen kigyelmed!... Rosszban töröm a fejemet egy idő óta.

— No... no! de nem reám neheztelsz.

— Kemény János elébb-utóbb elbukik! Nagy terveim vannak!...

— Nekem is jut abból, mig leverjük!

— Könnyü kigyelmednek Apaffi uram!

— Miért te... te...?

— Ugy intézi dolgát, amint akarja! Válogathat a sok jóból! Oda áll, ahová tetszik!

— Mint például a mai napon is?! — jegyzé meg keserűen a fejedelem.

— Jó! jó! — folytatá Pityóka Rózsi komolyan, hogy annál nevetségesebb alakot öltjön a helyzet, — tessék egyből választani!! Sokból még a paraszt is tudná melyik a jobb. Vagy maradjon Segesvár falai között, vagy ne menjen ki belőle!...

Nemde jó tréfa?! — tette utána humorosan a csunya cigányné. Hanem azért ne busoljon mig én, meg a nótás bivaly a kigyelmed pártján vagyunk!

— S ha a tanács kiadja az utamat a külső falak mögül?...

— Fölrándulok én a szász atyafiakhoz egy levéllel. Meglesz tudom az eredménye!

— Kitől van?...

— Azt nem kell kigyelmednek tudni! De egy levéllel lásson el a fejedelem, hogy szabadon jár-hassak-kelhessek táborában. Nem bosszant semmi ugy, mint mikor feltartóztatnak, mint ismeretlent!

Apaffi fejedelem megígérte ezt a boszorkánynak és sietve hozzálátott a kiállításához.

***

Még azon a napon felszolitá Szentpáli, — Kemény János fejedelem egyik vezére a segesvári tanácsot, hogy adná ki Apaffit! A segesvári szászok pedig sokkal tapintatosabbak valának, mint Szentpáli gondolá. Összegyültek és az elnök határozatára a Kemény János fejedelem levelét felbontatlan átadták Apaffi Mihály fejedelemnek. Miért fogjanak ők egyik vagy a másik verekedő fél mellett, mikor még azt sem tudják, hogy melyik az erősebb? A két küzdő fél közé jutni pedig nem akarnak semmi esetre.

Tehát Pityóka Rózsi eredménnyel végezte el a dolgát a szászok között. Az Apaffi mellett levő törökség pedig megtudva, hogy biztos segedelem érkezik Kucsug basa által, — diadalmasan visszaverte Kemény seregének támadását Segesvár alól.

A másik fejedelem igen kényelmesen utazott Segesvár felé, pedig az előre küldött vezérek ugyan siettették a főszereggel. Kemény János minden siettetések dacára csak 19 én érkezett meg a vár alá. Ekkor sem ostromhoz fogott, hogy gyorsan végezzen ellenével, hanem találkozóra hívta Apaffit.

Ez talán jó lett volna mégis, de csalódott a személyekben, mert odabenn nem a jó és nemeslelkű, engedékeny Apaffi Mihály uram intézte egyedül és önféjüleg az ügyeket, hanem a cigánynőnek öltözött boszorkány is bele szólott, bár csak titokban a válaszadásba.

Mikor Apaffi fejedelem külön szobába bement Pityóka Rózsihoz és elmondá az ügyeket: a boszorkány elmosolyodott elébb a Kemény János tervén. Mikor Apaffi a találkozásról tett említést: a boszorkány tiltakozva emelt szót az ellen!

— Nem mehet kigyelmed!! — tiltakozott hangosan és körül tekintett, hogy nem hallja-e valaki. (Ismerte az a boszorkány az Apaffi uram jószívü, engedékeny természetét.)

— A békéért mégis meg kellene tennem! Aztán... gyöngén állunk!... — sugta Apaffi Mihály uram esendesen a pattogó cigánynénak.

— Soha kigyelmed ne álljon az életben erősebben, mint most! — folytatá emelkedett hangon Pityóka Rózsi. Irja meg a választ bátran! En az irás alá csak egy kis vonást csinálók s az meg fogja védelmezni! Alhatik nyugodtan! Akár öröket se állítson a vár falára!

Es a boszorkány legyőzte Apaffi fejedelmet. A válasz csakugyan tagadó volt. Nem fogadta el a találkozást!

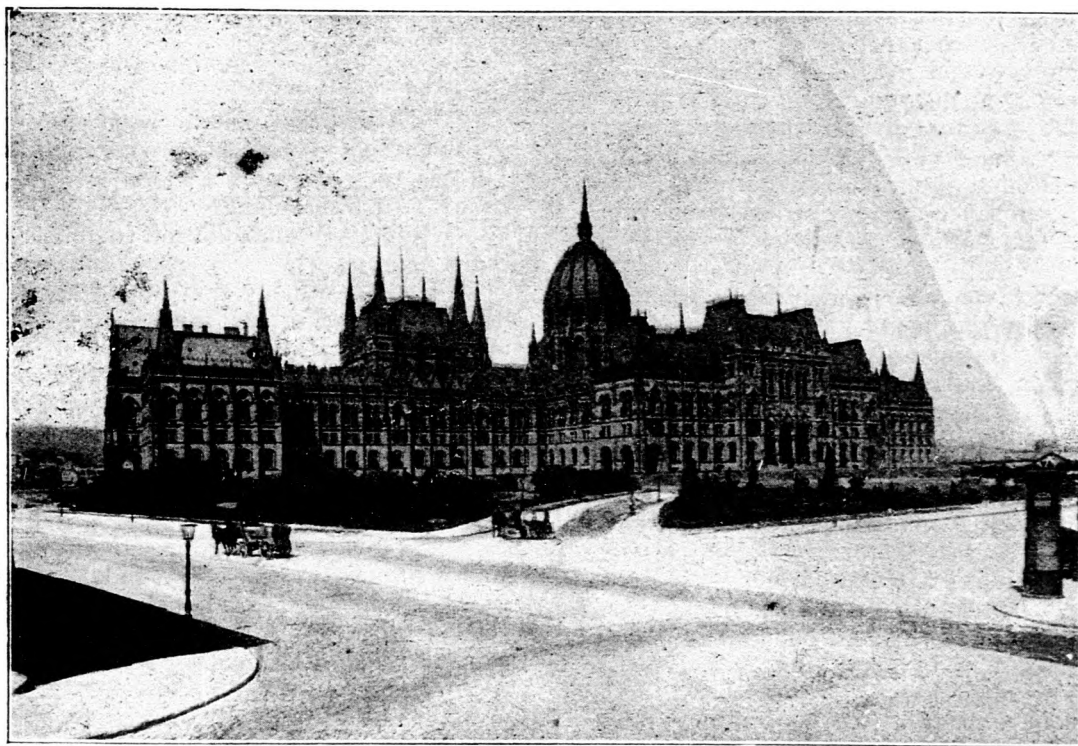
intézte dolgait... Tábort ott tartotta a havon... Az Apaffi követeit visszabocsájtotta Segesvárra... Parancsai közben pedig szavai között alig volt összefüggés!

Nemsokára jelentették neki, hogy az ellenség elindult az alig egy órányira fekvő Medgyesről.

A vezérek körülfogták, hogy mennének eléje! Verjék meg! hiszen alig néhány ezer emberrel és elfáradva, elcsigázva van a nehéz, hosszú uttól!!

...Nem tudták rábirni!... Sőt délután visszavonulást parancsolt Hétur felé, hol ismét haditanácsot tartott. Ott a német generálisok teljes visszavonulást ajánlottak, — látva a fejedelem visszas tetteit... és Kemény János elfogadta csak futhasson Segesvártól...

Nemsokára ágyulövések jelezték Kucsug basa bevonulását Segesvárra.

Az országház.

A tanácsnál fent a belső várban, hol szintén megkapták Kemény Jánostól a felszólítást feladásra, — újra kacskaringós feleletet adtak. Kitértek a felelettel, tudva, hogy a törökök elébb-utóbb megérkeznek.

...Ekkor már Kemény János, a vitéz fejedelem nem volt öntudatánál!... Az Apaffi Mihály válasza alatt egy kis jegyet látott, melyben fölismerte a szőlősi boszorkány vonását!

...Itt van tehát közelében?!... és félelem szállott szívébe...

Vezérei az ostrom megkezdését sürgették. — Ő pedig körül lovagolta a várat és gondolkozott... Vezérei tanácskoznak, támadni akarnak, de a fejedelem nem engedi meg. Majd zavartan beszél, beleegyeznek... készül... de minden parancsa vontatott.

Már két napja készül az ostromhoz, mikor hírül hozzák Kucsug jenei basa közeledését.

A haditanács újra összeül.

A vezérek majdnem egyhangulag a basa megverését határozzák, csak a zavart fejedelem, Kemény János ellenzi azt! pedig bizonyosan tudta, hogy Segesvár kiállja a rohamot napokig...

Ekkor már nagyon mutatkozott rajta a gyöngegség. Nem mint fejedelem, hanem mint gyermek —

Akik az utóbbi napok alatt Kemény János fejedelem mellett voltak, — titkon suttogva beszéltek egymás között a derék fejedelem együgyűségét és sajnálkoztak rajta... Főképen pedig az elszalasztott alkalmat fájlalták, mikor könnyü szerrel megverhették volna a kis török sereget, de hagyták, hogy egyesüljenek...

Igy aztán, miként a boszorkány mondá. — mégis csak egyből kellett választani Apaffi Mihály uramnak! ...Benn maradt Segesvár kemény falai mögött!

XIII. FEJEZET. Találkozunk!

Hideg téli nap volt 1662 január 22-én. A szőlősi templomot látogató hivek kevesen jelentek meg a vasárnap délutáni vecsernyére. Pedig szépen, nagyon szépen beszélt nagytiszteletü Jámbor Dániel uram.

Mikor vége vala az istentiszteletnek s kijövének az Ur házából: jelentik, hogy Kemény János fejedelem seregei a falu felé tartanak!

A nagytiszteletü ur úgy, amint volt, — ünnepi palástjában sietett a fejedelem üdvözlésére. Hivei

nagyszámmal gyűltek a templom elé s követték sereggestől a papjukat. Kemény Jánosnak igen megtetszett az egyszerű nép őszinte ragaszkodása. A papot megdicsérte s elhatározta, hogy meghál Szöllősen.

Nagytisztelendő Jámbor Dániel uramnak szerény szobái fejedelmi vendéget fogadtak. Az Ur szolgájának nagyon jelentős napnak tetszett ez a vasárnap és sokat jósolt előre erről.

De még ennél is többet remélt Lidike! Két év után most találkoztak újra Simonnal... de a levante nagyon felületes szavakat használt, igen hidegen viselkedett s tettei szintén hamar meggyőzték a szerelmes leányt a legszomorubb valóságáról.

Pedig azt sem lehetett volna állítani, hogy az ifju levante ne szerette volna a papeányt, de figyelmét most nem a szerelem kergetés, hanem a nap-nap után egymást követő zavaros események halmaza tartotta lekötve. Ő nem akart hideg lenni, de nem birt, nem tudott nyájas, kellemes hangon szólni! Valami nagyon, igen nagyon nyomta a szívet...

Félhomály borult a falu fölé. Este lett. A paplak minden ablaka világos. Az utcákon járkáló katonák léptei mindenfelől hallatszanak. Egyszerre zajos világ lett Szöllősen, mintha csak egy varázsütésre átváltozott volna a falu várossá. A fejedelem volt a falu vendége!

A kivilágított paplak elé egy fehérruhás vitéz érkezik. Félhomály van, nem lehet megismerni kilétét. Leszáll lováról és megakasztja kötőfékszárát a kapufélfához. Majd a kapu előtt sétáló őrök egyikét szólítja meg.

— Hallod vitéz!

— Mit akarsz?

— Egy szóra! hirhozó vagyok.

Az őr közelebb lépett. Az érkező hirhozó barátságosan kérte meg egy kis szívességre. De előbb pénzdarabot esusztatott a markába.

— A fejedelem fiával óhajtok beszélni, — szolt halkan a hirhozó. — Szólítsd ki, de titokban. Nehogy észrevegyék odabenn te... szerelmes dolgok... tudod: egy kis bohóság az egész,

Az őr zsebébe csusztatta a pénzdarabot és besietett a kapun. Odabenn azért még egyszer belenyult a zsebébe s elővonta a pénzt.

Egy arany volt...

Fejét csóválgatta előbb. Nem tudta hamarosan elgondolni örömeiben az egész dolgot! Egy arany!?... Az nagy pénz volt abban az időben. S úgy gondolkozott az őr, hogy bizonyosan fejedelmi kisasszony küldöttje lesz az a fehérruhás hirvivő odakint. Tehát illő megszolgálni a szép ajándékért.

A levontat oly ügyesen szólította ki a kapuhoz, hogy senki észre nem vehette...

— Megbocsáss, — szolt a fehérruhás hirhozó, de igen fontos ügyben óhajtok veled beszélni. Nagyon érdekel téged levante, de főleg atyádat... ki néhány nap óta oly zavart. Légy kegyes pár lépésre kövess, hogy elmondhassam küldésem okát.

Kemény Simon az idegen bizalmas hangjától fölbátorodva nyugodtan lépdelt utána. A közeli házak egyikébe tértek, hol dacára a falut megszállva tartó seregek számának — nem találtak senkit. Egyszerű parasztház volt, szerény butorral. Gyöngye mécs világja vetette fényét a szegényes szoba fehér falaira.

— Foglalj helyet! — kínálta meg a hirhozó a levontat, amint beléptek.

— Köszönöm!...

— Gyorsan, katonásan akarom elintézni küldé-

tésemet levante. Egy lelki jó barátom bizott meg veled. Igen!... Nemde viszonyod volt az itteni papeleánnyal?... Ő szintén szerelmes Lidikébe és most tudni kívánja, mielőtt egy éjet a paplakban töltenél, — határozott válaszodat ez ügyre nézve!

— Te nem ezért hívtál ki engemet! Ezt tudva, ki sem jövök az ilyen semmisségekért!...

— Arra is rátérek levante. De előbb, mint komoly, becsületbeli dolgot — ezt elintézem!

— Nevetséges! mondom nevetséges ez ami előttetek komoly!

— Semminemű megjegyzéseket el nem tűrhetek!!

— tört ki hevesen az idegen. Komoly kérdést tettem: illő választ kívánok reá, különben a következményekért még a fejedelem fiának sem bocsájtok meg! sőt nem állok jót erre nézve magamért!... Rika Józsa nekem igaz barátom!! és azt hiszem ez világos! ezzel eléget mondtam?!

Kemény Simon merőn nézett a fehér ruhás vitézre.

— Mit kívánsz tehát?! Végezzünk!

— Ott van író eszköz, előre készítettem számodra.

Ulj hozzá és irjad, amiket mondok!

— Te parancsolsz?!

— Nem! — szabadkozott a fehérruhás, — a becsület parancsol!!

A levante keményen ki akart törni heves természetétől ingerelve, de az idegen megelőzte és kérő hangon folytatá:

— Nézd, miért ellenezned. Atyád is ennek esett áldozatul néhány nap óta! Vagy nem tudsz róla?...

— Ismered az atyámnak küldött levél iróját?!

— kérdezé hevesen Kemény Simon.

— Igen. Miért tagadjam?

— Ki az?...

— Egy ifjúkori szerencsétlenné tett jegyese Kemény Jánosnak, ki akkor fiatal volt és szeles, — mint te! És most kezdi valóban üldözni atyádat nyomorult alávaló eljárásáért. Amint láthatod: egy gyöngye nő is elég hatalmas egy fejedelemmel szemben.

— Mondd a nevét!...

— Ha megirtad Lidikének a lemondásodat, — megtudod.

— En nem szeretem, nem is szerettem Lidikét! Mondd a levél irójának a nevét.

— Eppen azért! ha nem szereted, ha nem is szeretted: ird le gyorsan. Sietek.

— Irom! — és mintegy gyors elhatározással ült le Kemény Simon a festetlen faasztal mellé.

Az idegen vitéz toll alá mondta és a levante úgy érezte, mintha valóban az ő szívéből beszélne minden szava. Egyszerűen kijelenti lemondását Lidikéről, mivel sohasem szerette őt, csak a regényes vágyai üzték, hogy eljárt hozzá. Nem akarja továbbra is kitenni egy kaland tárgyául a papeányt.

Azt is meg kellett ígérje az idegen vitéz előtt, hogy nem fog visszatérni többé a papi lakba, hanem Rika Józsiásnak lesz a vendége éjszakára.

Az összehajtogatott papirt a kezében tartva, ismét kérdezősködött apja üldözőjének neve után.

Mielőtt átadná — hallani akarta annak a nevét.

A fehérruhás vitéz, mint az ablaknál állott, s kifelé tekintett azon. Mikor másodszor kérdezé Kemény Simon — válasz helyett magához inté a levontat.

— Látod ezt az ablakunk előtt elhaladó két sötét alakot? — kérdezé suttogva az idegen vitéz.

— Igen. Kik azok?... — s mintha remegett volna a hangja.

— Te jobban ismerheted!...

Kemény Simon egyszerre zavart lett.

— Az atyád az egyik... — suttogá a fehér-ruhás vitéz. Menj, lépdelj utánok csendesen és ahová most mennek: ott lakott a levél írója ezelőtt... De vigyázz! nehogy felfedezd atyád előtt, hogy tudsz róla valamit!... Ettől megőrülne... Isten veled Kemény Simon! add át a papírlapot nekem... Isten veled!...

Es elrejté az írást a fehérruhás vitéz, mely a szerelmes papleányt megfosztá legutolsó reményétől...

* * *

A két sötét alakot csak távolról kísérte Kemény Simon. S míg vigyázva, zaj nélkül haladtok utánok, olyan idegenszerűnek tetszett az atyja bolyongása. A fejedelem?... másodmagával?... sötétben?...

Vajjon ki lehet vele?

Közelebb igyekezett, de anélkül, hogy felismerjék. Figyelt. Nem beszéltek semmit!...

Csendesen vonultak így fel az utcán. Ki a falu-végre, hol a fehér hó dombalaku kupot takart s abból fekete gerendák végei látszottak ki többfelől. Egy leégett ház maradványai...

— Itt élt a boszorkány hosszú időig! — szolt a vezető, kit most fölismert hangjáról a levante.

A nagytiszteletű ur volt.

Kemény János fejedelem megrázkódott s elővonva köpenye alól a magával hozott gyöngé mészvilágot: hirtelen elejtette kezéből...

— Még itt is kísért?!... kiáltott fel a fejedelem szívéhez és fejéhez kapva.

A nagytiszteletű ur átkarolta vendégét, nehogy összeessék a hóba.

— Ki kísérti? — kérdezté és körültekintett.

— Mi van a hóba írva?... olvassa el nagytiszteletű uram!... — szolt a fejedelem kevéssel később, s hangja reszketett.

Jámbor Dániel uram odahajolt a boszorkány leégett kunyhója hólepte romjai fölé s tisztán látta az írást:

„Találkozunk!”

Mindenik betű piros vérrel volt kihuzva a szép fehér havon...

(Folyt. köv.)

Régen volt.

Mimi: Gyulához mész? Hiszen azt hittem, hogy halálos ellenségek vagytok, úgy összevesztetek.

Gizi: Óh, igen, de az tegnap volt.

Képeinkhez

A kis kotnyelesek. Nincs itthon az anya! No, ennél több sem kell a két gyermeknek. Jucika biztassa Janesit, Janesi biztassa Jucikát, de nem kell hosszas biztatás. Hamar bevonulnak az éléskamrába, aztán hozzálátnak a mindenjőhöz. A méz persze kifolyt a nagy sietségbe. Ezt már a padlóról nyalogatják. Így mulat a két kotnyeles. Hanem lesz itt hadd el — hadd csak jöjjön haza az anya!

A kis időjós. Az idén rosszul viselkedett az időjós, a kis zöld béka. Óriási szárazság pusztított Európában. Bizony a kis leveli békák hangját sem hallottuk, amint az esőt kérik. Csupán a Pista gyerek elzárt kis időjősa mutatta az időt, de az sem kurytyolt, hanem szárazságot jelzett. Hanem azért a kis időjősnak sok a bámulója, akik nagy örömmel lesik a zöld tudós mozdulatait.

Az országház. Mult héten bezárták az országgyűlést. A képviselők hazautaztak pihenni, nyaralni. Ez alkalomból bemutatjuk a képviselőház új palotáját a pestvárosi oldal felől, hová az Andrássy-szobrot oldalról, a Kossuth-szobrot pedig hosszában emelik. A képen a pompásan pázsittal és bokrokkal diszitett térség, mint a szobrok helyei, láthatók.

Apróságok.

Finánchumor. Nem olyan nagyon száraz legények ám azok a zöldhajtókás napsütötte legények, mint ahogy elkeseredett kofák leírják előttünk. Van érzékük a humor iránt is. Egy határvárosban, hatalmas kosár befőttel, ámde köedényben főzve, állított a vámkunyhó elé egy jól megtermett dáma.

— Vámolja már meg ezt a portékát — kérleli édeskés hangon a fanyarnak hírosztelt fináncot.

A pénzügyőr mérlegre állítja a súlyos köedényeket.

— Jesszus Mária! — kiáltja riadtan a konyha angyala — csak nem akarja az egész után így szőröstül-bőröstül fizettetni a vámot?

A szemlész mosolyogva szolt az egyik legénynek:

— Mayer! Hozzon papírt s öntse ki a beföttet a papírra, majd lemérjük úgy.

Természetes, hogy az egészet súly szerint vámolta el keserű átkozódása közt a természetes asszony-ságnak, aki szentül megfogadta, hogy nem visz többé beföttet át a határon, ha úgy dobálnák is utána.

Bunyevác-kergetés. A napokban Szabadkán nagy lakomát ültek a város egyik képviselője tiszteletére, abból az alkalomból, hogy a képviselőházban nagy beszédet mondott. A nagy bácskai stílus lakoma meglepő eredménnyel végződött. A tronjanica, vagyis a telt kupák egymásra üritése után az egész társaság a legjobb hangulatban „imbolygott”. A nagy lelkesedést nagy mámor váltotta fel, nagyobb, mint aminőre a legöregebb bácskai ember visszaemlékezni tud.

Ekkor az ünneplők egyike észrevette, hogy a szomszédja eltűnt a tronjenica elől. Nosza, mindjárt riadót

kiáltott és az egész bankett-társaság bandástól együtt nekiindult, hogy a „szökevényt“ előkerítse. A gazda azonban nem volt otthon.

— Tyü azt a füzfánfüttyülő mindenét a bunyevác fajtádnak! Hát megszöktél? — szolt az egyik.

— Megszökött a bunyevác! Hát most már mutassuk meg, hogy itt voltunk! — kiabálták össze-vissza.

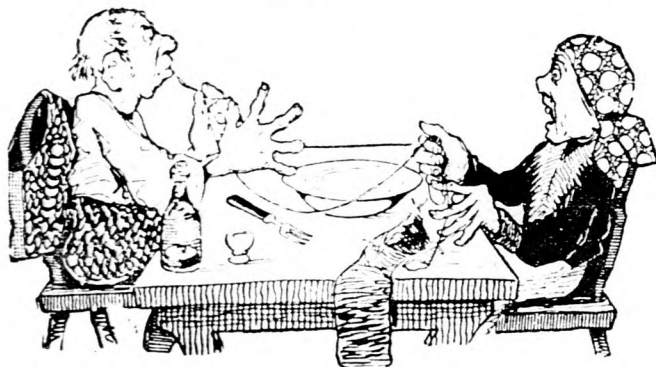
És kiadatott a jelszó: Üsd, vágd, zuzd, amit látsz!

És törtek, romboltak mindent, ami kézügybe került. Öt perc alatt rom volt a gazdátlan lakás. Nem maradt ott épen egy székláb sem. Üvegcserepek, tükördarabok, butorszilánkok jelezték, hogy — a banket véget ért.

A társaság azonban még tovább szórakozott az egyik vendéglőben, ahol újabb áldomást ittak a „csata-jelenet“ sikerének öröme.

Harmadnaposok voltak már a mulatozók, amikor haza kerültek. Így az is, aki a szomszédja eltűnését észrevette. Reá azonban szörnyű meglepetés várt. Majdnem hanyatt esett, amikor látta, hogy távollétében minő vandál pusztítást végeztek a lakásán. Nem volt ott egy ép szék sem, amire lepihenhetett volna... Az történt ugyanis, hogy a bankettezőket nem az eltűnt szomszédja, hanem a saját lakására vezényelte rombolás céljából — véletlenül.

Száraz gombóc.

Péter: Te Rózsi, ez a gombóc száraz.
Rózsi: Jésszusom! lenyelte a kötőpamutot!

Betűrejtvény.

Gerigy őz Tűz
te

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.
Megfejtési határidő 1904. augusztus hó 29.
A Független Ujság 32. számában közölt talány megfejtése:

»Unokanővérek.«

Helyesen fejtették meg: Joó Mariska, Horog Klárka, Beke Piroska, Renner Ida, Neuländer Piroska, Bellusné Huszár Mariska, Nagy G. Jánosné, Schwarz Jakab, Maza József, Geringer István, Jókuti Dénes, Gábor József, Hegedüs András, Gelb Herman, Renner Guszt.v. Palkó István, Böleskei Gáspár, Varró Benő, Kocsis János, Szloboda Márton, Verőcei Béla, Antal István, Szabó N. Ferenc, Bató Elek, Schreiner Árpád.

A sorshuzásnál Szabó N. Ferenc (Mohács) neve jött ki elsőnek, akinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt „A tűz“ című regényt küldöttük el.

☛ **Kérjük a nyerőket, hogyha a nyereménykönyvet a lappal egyidejűleg meg nem kapják, a postahivatalnál utána kérdezzenek, mert utóbbi időben a szép nyereménykönyvek rendszeresen tűnnek el a vidéki postákon.** ☛

LEVELES-SZEKRÉNY.

Bács-Topolyi Gazdakör. Tessék a postán utána kérdezni, mert a nyereménykönyvet elküldöttük kereszt-kötés alatt. Ha azonban eltévedt, az azért eshetik meg, mert nem ajánlva küldöttük. Az utóbbi hónapok alatt nagyon sok ajándékkönyvünk tévedt el a postán, ami régi panaszunk a vidék postakezelés ellen. Ha a postán nem tudnak róla, akkor nincs más hátra, minthogy még egyszer elküldjük. — **Csóka János.** Éppen lapunk jelen számában írunk a lombtakarmánykészítésről. Tessék elolvasni. — **P. N. K.** Ezek a versek még nem elég jók arra, hogy közöljük. Meg van bennük az érzés, de nem tudta kellőleg kifejezni, mert a verselésnek is meg vannak ám a szabályai. Aki ehhez nem ért, úgy van, mint akinek van szöveteje, de nem ért a ruha szabáshoz, tehát ruhát mégsem csinálhat. — **Szabó Gábor.** A gyakorlati gazdatiszti szakvizsga a földmivelésügyi miniszter szabályrendelete szerint csak azon gazdatisztnak engedélyezhető, aki 1901. május 1-től visszamenőleg 5 évig már gazdatiszt volt. Kivánsága szabályszerű eljárás útján nem teljesíthető. Tessék azonban közvetlenül a földmivelésügyi miniszteriumhoz folyamodni. Lehetséges, hogy ott figyelembe veszik eddigi gazdatiszti jellegű működését. — **Renner Antal.** Az ország határától legalább 50 klm.-re fekvő magyarországi vasúti állomásokra szállítandó állattenyésztéssel foglalkozó gazdak részére szállítandó széná-, szalma- és szecsaküldeményekre a viteldíjnak legalább 10,000 kg.-ért való fizetése mellett a m. kir. államvasutak vonalain a II. kivételes díjszabás tételei engedélyeztettek a takarmányhiányra való tekintettel. — **Máté Károly.** Jacsó. Sorsjegyeit nem huzzák ki. A bankház azt írja, hogy huzási tudósítást minden elárusító megkapta rendszeresen. Üdvözlöt! — *Baráth János, Makkay István, Faragó Imre, Renner Antal, Beke Piroska, Szabóné N. Róza, Csóka Gábor, Esztergán János, Nagy B. Vince* uraknak. Az előfizetést megkaptuk.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdak Vásárcsarnok Ellátó szövetkezete jelentése
1904. augusztus 17.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 120—128 K., vidéki borjúhús 0·80—1·12 K., sertéshús 100—120 K., szalonna füstölt 136—152 K., szalonna, olvasztani való 120—124 K., hárj 1·8—140 K., sertészíró 124—126 K. — **Füstöltthús:** (vidéki) kg.-ja 1·28—1·60 K., hazai sonka 1·80—2— K.

Baromfiék: élő tyúk 2·40—2·80 K., rántani való csirke 1·20—1·40 K., sütni való csirke 1·60—2·20 K., kacsa, hizott 4·40—4·60 K., lud, hizott 9·60—15— K., pulyka, hizott ———— K., páronkint. Vágott hizott liba 1·24—1·34 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka ———— K. kg.-ként.

Tojás: bácskai 59—60 K., erdélyi apróbb áru 57—58 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt ———— K., meszes: ———— K.

Zöldseggfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 11·—13·— K., rózsá I. 8·40—10·— K., kifli 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt 4·—8·— mm.-ként.

Teavaj: (centrifugál) 2·10—2·30 K., főzővaj 1·60—1·80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 16—20 fillér.

Budapesti piaci árok.

szabvány. (Árak métermázsánként értendők.) *Buzo* 22 20 22 85
K. *Rózsa* 15·10 K-tól 15·60 K-ig. *Árpa* 13 60 K-tól 13·80 K-ig. jobb
minőségű 14·— K-tól 14·40 K-ig. *Zab* 14 20—15·20 K. *Tengeri* 15·60 K.

Üzör ára 100 kg.-ként.
Sz. 0 1 2 3 4 5 6 7 8
K 31·60 30·80 30·— 29·— 28·20 27·60 26·60 24·60 13·40

Takarmányvásár. Réti széna 6·20—10·20 fillér, mubar 9·—9·60 fillér, zsupszalma 3·20—4·— fillér, alomszalma 3·—3·60 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“ szerkesztésére felügyel:
RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos
— Budapest —
Béerkocsis-utca 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400,000.— kor.
Alapítványok	1,270,000.— kor.
Tartalékok	255,200.03 kor.
Összesen	1,925,200.03 kor.

1901. évi fölösleg... 90,349.— kor.
1902. évi fölösleg... 59,782.26 kor.
1903. évi fölösleg... 109,531.73 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módokat szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

Sürgőnyczim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítványozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.

Kivitel osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít.

Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közlelbbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

A ZALATNAI kénkovand-ipar r.-t.
Brassói kénsav- és műtrágyagyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű

Műtrágyáit

a t. cz. gazdaközönség becses figyelmébe. Ajánlatokkal készséggel szolgál a Központi Iroda, Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.

== Egyvasu egytetemes ekék ==
Két és több barázdás ekék

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyára

Magyarországi vezérképviselő **Szücs Zsigmond Budapest, VI., Nagymező-u. 68.**

Minden részben elsőrendű aczélanyagból a leg-tökéletesebb szerkeszettel

Tégelyaczél-fejekkel, melyek eltérhetetlenségeért szavatosságot vállalok. Különösen tartósnak bizonyult, háromréteges (compound) pánczél aczél-lemez kormánylapokkal, melyekre a legragadósabb föld sem tapad. Gondosan edzett, feltűnően hosszú ideig eltartó szán'óvasakkal. — **Figyelemre méltó u. donság:** Bächer „D“-jegyü javított szerkezetű eketaligája teljesen pormentesen csukott agyakkal önműködő kenőszelenczével; közönséges eketaligák ellenében ötszörös tartósságot biztosítanak. Különlegességek rétművelő-eszközökben. Boronák, kapáló- és töltögetőgépek, porhanyítók, rögtörők. Árjegyzéket készséggel küldök.

Czukorrépa-, kukorica- és burgonyamivelésre szolgáló **kézi- és fogatos kapáló és töltögető eszközök,**

amerikai **ACZÉLGEREBLYÉK Hollingsworth-LÓGEREBLYÉK** elismert gondos kivitelben kaphatók:

ALAKULT 1856 **KÜHNE E.** hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyárában **MOSONBAN**

Főraktár: **BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a.**

Szintgyű fűkaszalógépek, kézi- és járgány-cséplőgépek, gabonatisztító- és osztályozó-rosták, konkolyválasztógépek, bevált hírneves **„MOSONI DRILL“** tolókerekes sorvetőgépek stb.

1903. évi forgalom 26,000 zsák.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban nevezetesen
július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ czimzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásbnn ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 500 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 45000 darab.

THOMAS-SALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes
kalászosok és kapások alá, valamint a rétekre. Hatása éppen
oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. Ezen kitűnő
műtrágyát egy összfoszforsav, mint citromsavban oldható-
ság és porfinomság szavatolása mellett pontosan és lelki-
ismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Teréz-körút 3.
a Thomas-salakgyárak, Berlin W. vezérképviselője a magyar
korona országának területén.

Óvakodjunk a hamisítá-
soktól és csakis csillag
védjeggyel ellátott

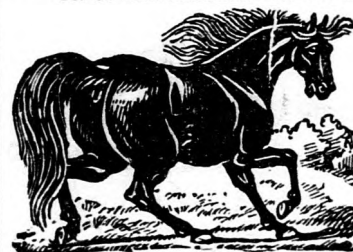
Minden zsák ólom-
zárral és tartalom-
jelzéssel van ellátva.

zsákokat vegyünk át.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és kir. szabványalmozott mosóvíz lovak számára.

1 üveg ára K 2.80.

Negyven év óta van használat-
ban az udvari istállóban s a
jegnagyobb katonai és polgári
istállóban is lovak izmai erő-
sítésére, fárasztó menetek előtt
és után flezamodásoknál és az
izmok merevedésénél stb. a
lovat a trainingben bámulat-
os eredmények felmutatására
képesíti.

Főraktár:

— Valódi csak ezen védjeggyel ellátott. —

Kwizda Ferencz János
cs. és kir. osztr.-magy.,
kir. román és bolgár
hercegi udvari szállító

kerületi gyógyszerész Kornburgban, Bécs mellett.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt
12,40% tiszta
káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót
szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli
tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra)
továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minő-
ségben szállít a

**„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar
részvénytársaság**

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.